

თ ბ ო ზ ო ს ო

1192

No 2

ბ ზ ო ნ ო ს ო

ს ჯ ე მ ე

ნოემ 1919 ზერი.

## ბ. წალენჯიხელი. ს ო ნ ე ბ ი.

ობობას ქსელში ჩავაქსოვე ფართო ზმანება.  
შეშლილ ხელებით ვათამაშებ ბოქსის საპირებს.  
ყრუ სიცოცხლეში იღეწება აღფრთოვანება.  
ლურჯი ოცნება თვალ წინ მიშლის უცხო ნაპირებს.

ჩემი სონეტი ოქროს ტყეში ზემს აპირებს.  
მარსის წიაღში შემეყვარდა მე გაქანება.  
ლოთი ჰამლეტი გადამიშლის მარცხენა პირებს.  
მაგრამ წარსული მკრთალ ფერებით არ მენანება.

ლამის აჩრდილი შეიმოსა ბრილიანტებით,  
მთვარის სხივებში იფერფლება მწვანე პროფილი,  
მაგრამ ედგარი არ ჩერდება მიდის ლანდებით.

უცხო ფერებთან იზმორება ლექსი ყოფილი,  
წითელ რაშები ანიაკებს მეწამულ ნალებს,  
და როდენბახი ეწირება მხატვრულ ჟურნალებს.



## პონენე სპერელლი

ჩემი მართალი

**შენ სარკეში: ტერენტუს გრანელს!**

ლურჯი წვეთებით ამოსწურე თეთრი ოცნება.  
შეშლილთ ღიმილი ამოსწყვიტე სითამამეში.  
მაღალი სიტყვა დაბალ აზრში თუ გაოცდება,  
შავ კარლეილთან გაშიშვლდები ცოდვილ ღამეში.

ახალ ლოცვებში შეიყვარე ლოთი ხუცესი.  
ცივი ამბორით ააკვნესე კუბო საყდარში.  
გამხდარ ფრჩხილებით ამოჰშალე ცამეტი წესი,  
და უცხო ბგერა ააღელვე სევდიან გვარში.

ამპარტავნობენ შენი ყოფნით ფართო ქუჩები.  
არაყეთელი დაიმონე ქურდულ სინაზით.  
ნაცნობ ყაბაზში იკუმშება ზიზლით ტუჩები.  
ნაწამებ ბალში მიაბიჯებ სისხლიან ხაზით.

ორჯულ დაჰდულრე ბალღმიანი საფლავთ ხუილი.  
ყვითელი რიტმით ითამაღე შემოდგომაზე.  
ჟამთა სრბოლაში არ იმსხვრევა შენი ტყუილი!  
მიხვალ? გიცნობენ შორეულნი დაწმენდილ ხმაზე.





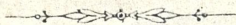
## არჩილ კორინთელი

### ოდრიკალიდან:

ალარ მასვენებს შავ მდინარის უშნო ღრიალი,  
და ხეტიალი დალილ ცრემლის თვალის უბეში.  
ჩემს ნაზ ოცნებას იზიარებს ყრუ დარიალი.  
ლექს სიმბოლიურს გადავისვრი თერგის უბეში.

მთვარის სივრცეში გამოვჭედე სიტყვა ბასრული.  
უცხო ღამეში ველანდები ავადმყოფ ქედებს.  
ქუჩის მათხოვრებს ააკვნებს სტვენა ბაზრული.  
ტბა ხავსიანი ესალმება სევდიან გედებს.

ალერს დამიწყებს ოფელია ლურჯ-ყვავილებით.  
გულს დამაწვება ანდამანტი ალურ ფერებათ.  
წალენჯიხელი გამოჩნდება მწვანე ქილებით,  
და გამხდარ სახით შეშლილ ლანდებს ეამბორება.



## ტერენტუს გრანელი

### ფანტასტიური ღამე.

#### I

უძილო ღამე. ყრუ ფიქრები, და ფანტაზია.  
ცხოვრების რბენა. მარტოობა აუწერელი.  
წითელ ოცნებას მღუმარებით ფანტავს აზია.  
უძილო ღამე. ყრუ ფიქრები, და ფანტაზია.  
ჩვენი სიტყვები ყველასათვის ფიანდაზია.  
თავის ლექსებში იხედება კონნე სპერელი.  
უძილო ღამე. ყრუ ფიქრები, და ფანტაზია.  
ცხოვრების რბენა. მარტოობა აუწერელი.

#### II

მწვანე მირაჟი. ღამის რკალი. სახე ღამაზი.  
უტეხი ტევრი. და სპეტაკი ნიამორები.  
სწორი მეტეხი. დამსხვრეული ოქროს არმაზი.  
მწვანე მირაჟი. ღამის რკალი. სახე ღამაზი.  
პანის მორევში იღვინთება ცრემლით აღმასი.  
ყვითელ სივრცეში ცეცხლით იწვის ღია ზმორები.  
მწვანე მირაჟი. ღამის რკალი. სახე ღამაზი.  
უტეხი ტევრი. და სპეტაკი ნიამორები.





## ჰერკულეს ყანჩელი.

### შამილის ლოცვა.

მთის წვრილ ბაქანზე ჩხუბის შემდეგ დასვენებისას,  
მწარე ნაღველის დასაკოდათ აჰვარდი მასზე,  
და უხეშ დოლის, ტკბილი ზურნის გავონილ ხმაზე,  
შენ ამხანაგი შეიქმენი ცის ჩვენებისა...

გაშიშვლდი მთელად... მტრის სატევრებს ლომებრ დაჰყვირე,  
სიამოვნება თხელ ლეჩაქად გადაგეფარა,  
მთვარე გიშზერდა მზე კი მალრიბს გადაგემალა,  
როს მუხლზე ჩოქვით შენი ოხვრა „ალლაჰს“ მიჰყიდე.

წყრიალ ხანჯლებით ვით ქორწილში შეჰქმენ ყლარუნი;  
(პალესტინაში, შეაძრწუნე მღვდელი „არონი!..“)  
შენს მარდ ფეხებთან მიწის მინა დაარაკუნეს...

ღრტეინვა შეექმნათ გაუმაძღარ ვეშაპ-დრაკონებს;  
შენ წრფელი ლოცვა წამოაგე ბასრ-სატევრებზე,  
და გაილაშქრე რკინის ლოცვით, დრაკონ-თეთრებზე...

### კონნე სპერელლი.

### შაჰი ვაჟოშაჰი.

რად, რად დააკარი თვალეები ამ ოთხ შავ წერტილს, მეგობარო?!  
გსურს ამოიკითხო შინაარსი?

ტყვილად, სულ ტყვილად!

არარას გამგმქლანებს ამათი ღრმა საიდუმლოებით მოცული,  
გარინდებული სახე!

არას გითხრობს შავი დუმილი!

ო—თ—ხ—ი დაქლექებული ბგერა!

გაყინულ ყოფნის ო—თ—ხ—ი შავი წვეთი!

არა! უკეთესი იქნება ამ ორ ღრმად ჩაცვივებულ,

მიზნედილ ცისფერ წერტილს დააკვირდე!—

ესენი გითხრობენ მომხიბლავ ზღაპარს ყოფილ სიყვარულზე  
ღვთაებრივ ჩურჩულით!

ესენი გეტყვიან ჩუმის კვნესით თუ ვით ვევენ!

შავი ზოლები გიამბობენ თეთრ ღამეებზე!

ესენი, ესენი გიჩვენებენ, თუ სად არის დაკრძალული ტანჯ-  
ვის ცრემლში ამოვლებული ყოველი ბგერა ღვთაებრივ სახელისა,  
მეგობარო!..

ჰოდა დააკვირდი კარგად ამ ოთხ შავ წერტილს!..



აკაკი ბერეკაშვილი.

## შეშინაჩრდილი

უამს გახრწნისას, სიბოროტე ქალაქს მძიმე ღამეთ ჩამოაწვება და ბრბო აებოროცობის ზღვა-ში შესტურავს...

ამ დროს ჩემი აქენებული ვნებაც შეიქრება ქალაქის ზნელი ქუჩების სიმუნჯეში ჩასაძირავად...

იგი გახრწნილების მიზეზს დაეძებს.

მოლოდინე ღამის დედოფლების მუქი ლანდები საქმროს მოახლოვებას მკაფიოდ იგრძნობენ და აკეკლუცებულნი აიშლებიან...

ნაცადი შეხედვით საცოლეს ავირჩევ, — არ ვკითხავ სახელს...

ის აულელვებლად მკითხავს:

— „სად ვიქორწინოთ“?

და მეც ჩემ გაქურდულ სასახლეში მივიწვევ.

დავნიშნავ ქორწილს...

წითელი ჯალათი თამადად დადგება და შარბათს დამაძალებს...

ქორწილი იმ დრომდე გასტანს, სანამ თავდავიწყების ფილას ძირამდი არ გამოვსცილი და გალოთებული გრძნობას არ დავკარგავ ..

დილას ნამთვრალეს დაეხედავ მის სახეს უფერულს და მკრთალს.

უცეცხლო თვალების უაზრო რონების — ჩემს ვნებას მომაკვდარს.

და სახე შეშლილი, ცივი ვით კუბო, დავტოვებ სარეცელს, და სახის წამებით შევიძულებ მას. შენს სურათს დაეხედავ...

იგი გუშინ მღიმარი, დღეს ზიზ-ნარეც საყვედურით შემომხედავს...

მე ვიგრძნობ ჩემს დანაშაულს და თვალებს აგარიდებ...

სირცხვილისაგან დამწვარს შენი სურათი ხელიდან გამვარდება და კვითინი წამსკდება.

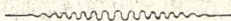
ესტერი სანამ დღის ბრწყინვალეობა „რ ა ლ ა ც ა ს“ მამხილებს.

არ ვიცი რას ვივლოვ:

ჩემს შეცდომას, შენს დაკარგავს, თუ იმ მხურვალე ვნებას, ცივი მეძავი ქალის ჭუჭყიან სარეცელს, რომ შეეწირე!..

სალამოს თმა გადავარცხნილი სადარბაზოთ წავალ.

არ ვიცი ნამტირალ თვალების რად არ მრცხენია!..





დებნა შენგელაია

რეკალიდან „სისხლის უკავილავი“ მერის  
I საათები.

ჩემს სატრფოს კუნაპეტით, გიშრის სიზმარივით შავი თვალები აქვს.

ჩემი სატრფო მემკვიდრეა მისეთის სამეფო ტახტისა. იგი ნაზია, ნაზი როგორც ყვავილის ჰერდში მოფანქვალე ფარვანა.

მისი მოახლოვებით საათები ჩერდებიან, ავიწყდებათ თავის მსვლელობა. რაც ჩემი სატრფო შეიქმნა, მესაათენი შესვენებლივ მუშაობენ, მაგრამ ვერაფერს უხერხებენ მოშლილ საათებს.

ჩემი საათაც მოიშალა, არ მუშაობს...

ყოველ წუთში კი უკრავს თავის ერთსა და იმავე სიმღერას.

უცრად შუალამებზე ამღერდება იგი და შემკრთალს გამომღვიძება. გავახელ თვალებს და მიშინვე ვიგრძნობ ხოლმე ჩემ სატრფოს ფიქრის სიახლოვეს.

ჩემს სატრფოს კუნაპეტით, გიშრის სიზმარივით შავი თვალები აქვს.

მისი თეთრ-ყირმიზ ლაწვთა კან ქვეშ ალისფერი სისხლი ისე თქრიალობს, როგორც გახლჩილ ბროწეულში ძაწის ფერი წვენი.

ასეთია ჩემი სატრფო, ასე მღერის იგი ჩემს სულში!..

გ ზ ე ბ ი.

ათი, ასი, უამრავი გზებია ჩემ წინ გადაშლილი წყალში ჩაშვებულ სასროლ ბადის ზოლებივით და ათავეს, ასივეს, ყველას შენთან მოვყევარ...

მითხარ, ძვირფასო, მასწავლე გზა, რომ როგორღე და თავი არ შეგაწყინო ჩემი სიმღერებით, გზებს, რომლებზედაც შენ დამაყენე, ისეც შენთან მოვყევარ... მასწავლე გზა, რომ ჩემმა სიმღერამ თავი არ მოკაბებზროს...

ათი, ასი, უამრავი გზებია ჩემ წინ გადაშლილი, წყალში ჩაშვებულ სასროლ ბადის ზოლებივით და ათივეს, ყველას შენთან მოვყევარ...

შემიწყნარე!..

მ შ დ ა რ ა.

ვინ-ღა დამლოცავს ძილის წინ ამას შემდეგ, ჩემო ძვირფასო, ვინ?..

როდესაც ღამის თავადი გაჰშილიდა თავის ოქროს ლილკილოებით ასირმულ ლაყვარდ ქულაჯვას, მაშინ გაშლილი შენ ჩემთვის თოვლივით ლოკინს და მომასვენებდიღა ძილას წინ თვალებს, შუბლს, ბაგეებს დამიკოცნიდი და როდესაც მეც დავაპირებდი მეპასუხნა შენ ანთებულ ბაგეებზე ხელს დამათარებდი, რომელზედაც ჩემი ნაზკაცნა ამოიწვევოდა ხოლმე.

ვინ-ღა დამლოცავს ძილის წინ ამის შემდეგ, ჩემო ძვირფასო, ვინ?..

ირველივ საბნელეა. ღამის თავადი შავგვრემან დედოფალს ეალერსება, მე კი ვწევარ და გელი შენ და სულ მთლად მავიწყდება, რომ შენ დამშორდი.

ვინ-ღა-დამლოცავს ძილის წინ ამის შემდეგ, ჩემო ძვირფასო, ვინ?

ვემხობი ბალიშებში და ვქვითანებ ბავშვივით, ვიქვითინებ უნუგემოდ უშენობით ძვირფასო...

ვინ-ღა დამლოცავს ძილის წინ ამას შემდეგ, ჩემო ძვირფასო, ვინ?!..



# „დაისეგი“

ვალ. გაფრინდაშვილი

„დაისების“ ყველა ლექსები ბანაობს მუსიკის უსაზღვრო ზღვაში. ეჭვი არ არის, რომ „დაისები“ უნიკინია საქართველოში. მისტიციზმი როგორც ძირითადი ლექსი მოტივი სიმბოლიზმისა ვალ. გაფრინდაშვილის შემოქმედებაში პოვა რეალური გამოსახულება. ის „ორეულები“, „ოფელიები“ და „ამრსიფალები“, რომელიც ეზმანება პოეტს ახალ ქვეყანაში აბსოლიტიური თავდება პოეტის უსაზღვრო ფანტაზიის და უძირო სულის. გაფრინდაშვილმა შექმნა ისეთი მრავალ ტეროვანი პოეზია, რომელშიაც გამოსქვიკის მისტიური სახე და ახალი სამყაროს გიგანტიური სული. პოეტის ასეთი ორგინალობის გენეზისი უეჭველია მის განსხვავებულ ტალანტში იმალება. გაფრინდაშვილმა დაიშახურა პოეტის წმინდა სახელი. მან სთქვა ახალი სიტყვა და შექმნა თავისებური სამყარო, მაგრამ ამ სამყაროს განსკვრეტა ძნელია ყველა იმადთვის ვისაც არ ესმის სიმბოლისტურ ლექსების მნიშვნელობა. დიდი გაუგებრობა და ყალბი წარმოდგენა ჩვენში სიმბოლიზმზე. ორგინალობა მხოლოდ ნიტილის იწვევს საქართველოში, მაგრამ ამას მომავალი გაამართლებს და ეჭვი არ არის კერძოდ გაფრინდაშვილის და საერთოდ სიმბოლისტების სახელი წარუშლელი დარჩება ხელოვნების ისტორიაში.

## „ხელოვნება“

ამ უკანასკნელ ხანებში ქუთაისში გამოვიდა ჟურნალი „ხელოვნება“.

ჟურნალში მოთავსებულია ვალ. გაფრინდაშვილის წერილი „მსახიობი“, სადაც მკაფიოდ და მარტივად არის დახასიათებული მსახიობის დანიშნულება. აქ არის ლექსი რაყდენ გვეტაძის: „სინანული“ და პორტრეტი. ორივე ლექსში არის დაცული რითმის სიხალე და ორგინალობა. აგრედვე კარგია შალვა კარმელის ლექსი „ერთი დღე ტყეში“. აღსანიშნავია ნ. ლორთქიფანიძის „ალკიბადესი“ და დია ჩიანელის „საქართველო მასკარადში“.

ჟურნალი სუფთად არის გამოცემული და კიდევ ამართლებს თავის სახელს, მხოლოდ ზემო აღნიშნულ მწერლების მეოხებით.

ბ. წ.

სარედაქციო კოლეგია.

5  $\frac{855}{1919}$  / 2

ՀԱՅՏՈՒ ՁԱՆՏՈՒ